

خبر الکلام

صاحب امتیاز و مدیر مسئول
حسین شعی

سرحدری :
احمد شیرانی

۲ صفر

۱۹ کانون اول

ماقل و دل

[پنجشنبه کونلری]

قل الحیر والافاسکت

[نشر اول نور]

جمعیت اجتهادیه نك صورت تشكیل

و شرائطی

قیمتارندن زیاده مظهر تقدیر اولان مقالات
ماضیه له اسباب موجبہ سنی ایضاح ایدہ نك بر
« جمعیت اجتهادیہ » نك تشکیلی لزومندن بحث
ایلمش و فقط اوکا عائد ملاحظاتی نزی صوکرده
براقش ایدک . بو هفته موعودمی ایفا ایله ذمت
فکریممی دین وعدن تخلیص ایتمک ایسترم .
امیر المؤمنین حضرت تارینک اراده سیله مقام مشیختدن
تذکره لریازیله رق ارض مہ کونک هر نقطه سندہ ،
شرائط اجتهادی جامع نه قدار علمای اسلامیه
وارسه مقر خلافتہ دعوت ایدلمه لیدر .

فقط بو دعوت او یله علی العاده دعوتلر کی
اولورسه حصول مقصدہ خدمت ایدہ من . دعوت
ایدیله جک اولان ذاتلرک اهلیت اجتهادیہ ، صلابت
دینیہ ، ممانت اخلاقیہ صاحبی اولمادقلری
محارنجه ینہ صلابت دینیہ و ممانت اخلاقیہ صاحبی
اولان کیمسه لردن سرا و علناً صورلدقندن صوکره
دعوتیه تذکره لری یدلرینه ویرلمه لیدر . صلابت
دینیہ و ممانت اخلاقیہ صاحبی اولمایان بر علمک

— علمک نسبتده — مضرتی کوریلور . اخلاقسز لغنه
برده باربارلق انضام ایدرسه اسلامیه حجاج
ظالمندن زیاده طلعی طوقونیر . دمیردن دها صاعلام
اولان بر چوق حقیقتلرک جر زملی لسانلرک
قالقوب ایتمه لری التندہ اریبہ وب کیندکلری هر
زمان کورلمکده در . دینی دنیاه دیکشه جکلری
محتمل بولان بو کی شیطا طین مرئیه بی استئنا
ایتمکدن صوکره هر مذهبک شرائط اجتهادی
جامع اولان علماسی جمعیت مذکوریه اعضا
باییلعه لیدر .

اجتهادک شرائط اصلیه سنہ زمانمزده — برطاقده
شرائط فرعیہ اکله مک لازم کلور . شرائط
اصلیه ، بنای اجتهادک استناد ایستدیکي دعائم علومه
صاحب بولمالریدر .

صرف ، نحو . لغت ، معانی ، بیان ، اصول فقه ،
فروع فقه ، اصول حدیث ، فروع حدیث ، تفسیر ،
سیر . تاریخ اسلام ، عرف و عادت کی ، اجتهادک
حوائج ضروریہ سنی مؤسسہ لری قدار بیلمه ینلر
اجتهاد ایدہ مزلر . بونلرک هر مجتهدده بولماسنک
جهت وجوب و درجه لزومنی ایضاح ایدیللمک
ایچون هر برینه هیچ اولمازسه بر هفته آیرمق

ایمک یسترته نائل ایدیلر . علمای حاضره ایسه اوکی وساطدن تهی دستدر . بو بوشانی بر درجه طولدیره جق برواسطه وارکه اوده هپسنک بر ارده کله سیدر . چونکه علوم لازمه نك هر برینه وقوف تامی اولان مجتهد خانی بولمائیخه هر بری آیری آیری شعبه علمیه ده تمایز ایتش بولنان ذوقی بر ارده کتیرمک صورته بر چوق سقیمدن بر مستقیم جق قارمش اولورز . بناء علیه بالاده معروض شرائط اصلیه بی قما جامع اولان علمای اسلامی بر ارده طوایله رق حیاتک تنفسه اولان احتیاجی قادار محتاج بولندیفمز اجتهاد خصوصی ايله انتخاب عمومی عهده لرینه تودیع ایتلیدر .

شرائط فرعیه — اعضای جمعیته هیئت عمومی سی معناً بر مجتهد حکمنده اولمی ، هیچ برینک بالکز باشنه هیچ بر وجهله اجتهاده صلاحیتدار بولمائه می ، درلو درلو وساطله اغفال و باطاماع ایدله لرینه میدان قالمق ایچون هپسنک خارج از شهر بر برده اختیار اقامت و عقد اجتماعه مجبور طوئله می ، ارکک ، قادین هیچ بر کیمسه ايله اختلاط ایتلیرینه جواز کوسترلمه می ، هر برینه آبدست آلدیره رق منافع اسلامی دن بشقه برغایه تعقیب ایتیه چک لرینه دائریمین وریدرلمه سی حتی نقش بندی مشایخی کی اربعین چکدرلمه سی ، بعده کرسی اجتهاده اوتوردمه سی ، احتیاجات تجاریه و صناعیه بی اکلایوبده اکا کوره تدقیق احکام ایلمی ایچون بالکز ینه صلابت دینه ، متانت اخلاقیه صاحبی اولان اسلام تجار لر یله کورشمه لرینه رخصت و برلمه سی در . بونلرک لطائف دکل حقائق اولدولر نی بوراده اخطاره

بولی طوئله ایدر ، بونی ایسه شمذیک یایامایه جفز . بالکز شوراسنی مداد تأثرله یازلمک عالم اسلام ، علوم لازمه بی کندیسنده طوایان عالمردن محروم بولنیور . بوندل طوایانی هیمز ماتم طوئالی یز . کرجه « بن مجتهد » دین کندی بیلمز لریمز یوق دکادر . فقط بوکی مفتی ماجنلر بالاده معروض الاسامی علوم متنوعه نك هر بری شویله طورسون بالکز علم معانی ویا علم بیان ویا خود علم اصوله عائد اولان الفاظ ايله معانی آرمسندکی استنباط احکام ، شفره لر نی بیله حل ایتمکدن عاجز لردر .

آیات جلیله ايله احادیث شریفه دن احکام ، استنباط ایتک ، شفره حل ایتمکدن بشقه بر شی دکادر . اجتهاد دائره سنده مأمو ریته کچه جک اولان کیمسه لرک هر بری هر علمک الفاظی ايله معانی آرمسندکی خارجی وداخلی شفره لر ی ولو کوجلکه اولسون حل ایده بیلمه لیدر . خاطره کایرکه علوم مذکور نك هر برینه عین درجه ده مجتهدین عظام حضراتی ده واقف دکالر ایدی . بوراسنی اعتراف ایتک مجبوریتده قالسه ق بیله ینه دیرزکه اولنرک اک آزیل دکلری « فن » . دائر معلوماتی ، زمانمزه او « فن » ک متخصی ظن اولنان علمامزک معلوماندن فضله دکله کسب کیده دکلدی .

بوندن بشقه مجتهدین عظام حضراتنک بولندقلری زمانلر ، اجتهاد خصوصنده کندی لرینه هر وجهله الورشلی ایدی . عندالایجاب فکر لرینه مراجعت اوله جق اعظم علمایه معاصر بولندقلری کبی اساسات اجتهاده دن اولان اقوال الهی ، افعال الهی ، سکوت الهی بی ده یقیندن تدقیق

صرف ایدلمکه آکلاشله میهرق ، ابتدای امرده
غیر صحیح کی کورینور . بناءً علیه عقل ظواهره
حکم ایتمکه مجبور اولور . کوریلور که مسئله غایت
بسیط و بوضد کی کورونن ایکی مسئله قابل
تألیفدر .

دیگر جهتدن بو « مانع ترقی » سوزینه
بشقه ساقهدر واردر : مثلاً اکثریا بو ظنده
بولنانلر بزم موضوعاتزدن زیاده مع التأسف
موضوعات اجنبیهیه واقفدرلر . مع التأسف
دیورم ، چونکه بومسئله عادتاً کندنی بیلمه دن
هر کمی بیلمکه چالشق نوعدن کولنج وغایت
آجیقلی بر شی اولور . ایشته بو موضوعات
خارجیه اونلری آلداتیور ، مثلاً برملت یاباسلری
طردایله ترقی ایدیور . بونی لورن ویا ایشیدن
کنجارمن ، منور فکریلرمن بونی بزدهده تطبیق
ایتمک ایچون آغزلینه کالی سولمکه باشلا بولرلر .
بو ظندهده بر درجه یه حقیدرلر . فقطینه بر خطایه
دوشو بولرلر . فی الواقع بر جوق لرلر رهبانیتک
تضییقی لغوایدلرک فوق العاده ترقی ایتدیلر . بوغیر قابل
انکاردر . هم ده بونی کیم انکاره قیام ایدرسه اک اول
اونک بر دوشونجه سز اولدیفته بز حکم ایدرز .
فقط ایکی شی بر بریله هیچ اولمازه اهر جهت
مطابق بولندمکه بو ایکی شیشی بر برینه قیاس
ایده رک آنلردن بری حقدده لازم کلان بر شیشی
دیگری حقدده دخی لازم عدایمک موافق اولماز .
اوت طبق بو مسئلهده بویله . قیاس ایدلمک
ایسته میان ایکی شی بالکلیه بشقه در . بریسی
رهبانیت اوزرینه ، مؤسس اولان و مذاهب مختلفه سی
یکدیگرنی تکفیر ایدن خریستیاناق دیگری ایسه
دین مبین اسلامدر . بو هر ایکی دینک قواعدی

لزوم کورورم . ایشته بنم اجتهاده عائد اولان
ملاحظیاتک قسم مختصری بوندن عبارتدر .
والسلام علی من نظر الی الحقائق بعین الحقیقه .

احمد شیرانی

دین و ترقی

اوت « دین مانع ترقیدر » سوزی غیر
وارددر . دین ، یعنی بزم دینیز هیچ بروجهله
مانع ترقی دکدر واوله ماز . بالعکس باعث ترقیدر .
فقط بوتون احکامنه رعایت ایتمک شرطیله . او حالده
بو مانع ترقی سوزنی سولینلر عقل ودرایتدن
بری بر طاقم بهامیدر ؟ بوکاده خایر ، بونلر
نمکن مرتبه تحصیل کورمش ، بر جوق شیر
اوکرشمس اصحاب فطانت ودرایتدر . بونلره
عقلسزلق اسناد ایدیله من . او حالده میان کی
کورونن بو ایکی شینک ، بو ایکی ضدک فصل
تألیف ایدیله بیله جکینی صوریورسکز دکلگی ؟
اوله یا ! یا بو سوزی سولینلر بدلا ، جاهل ،
یاخود بوسوز دوغری . خایر ! نه بونلر اوله
نده بوسوز دوغری . آنجق بوراده بر غلط
ادراک وار . دین ، شریعت اسلامییه مانع ترقی
دکدر ، آنجق بعض دیندار کورینانلر ترقی
قابل دکدر . بونلرک بو عدم قابلیت کورنلر
بالخاصه بونلردن اوکر تمکه مجبور اولانلر مع التأسف
اساساً دوغری یه بومسئله یی تدقیق و تحلیل
ایده میه جکرلندن ، بو نقصانه ، بوعدمه قابلیتیه بافهرق
دینک مانع ترقی اولدیغنی بالکاش اوله رق دوشونیلورلر
وقبول ایدیورلر . چونکه هر حقیقت متبازلر
اولدمکه و آتی ادراک ایچون مقتضی زمان وسی